

Vår saksbehandler
Frøydis Lindstrøm

Referanse
FRLI/2022/165-6/F00

Behandles av	Utvalgssaksnr	Møtedato
Kommunestyret		05.05.2022
Utvalg for helse og oppvekst		23.03.2022

Oppdatert omsorgsanalyse

Vedlegg

1 Oppdatert omsorgsanalyse 2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Saksopplysninger

Oppdal kommune ved Utvalg for helse og oppvekst samt kommunestyret fattet i 2021 følgende vedtak:

Kommunestyret ber kommunedirektøren utrede fremtidige behov for heldøgns omsorgstjenester som omfatter bo-, avlastning- og dagtilbud for eldre i Oppdal. Arbeidet legges frem i forbindelse med Handlingsplan 2022-2026.

Bakgrunn

Oppdaterte tall viser en økning i antall eldre. Vi har erfaringer i Oppdal som tilsier at antall heldøgns omsorgsboliger for personer med demens ikke vil være tilstrekkelig for å møte de demografiske utfordringene fremover.

Det er en antakelse at dagens situasjon knyttet til økt behov for heldøgns omsorgsplasser er fremskyndet som følge av corona-pandemien. Som følge av strenge smitteverntiltak og reduksjon i antall besøkende i omsorgsboliger og sykehjem, har også de eldre holdt seg friskere og antall dødsfall er betydelig redusert. Dette har medført lavere ledighet i heldøgns omsorgstilbud de siste 2 år. Behovet for en økning i antall heldøgns omsorgsplasser er beskrevet i gjeldende helse- og omsorgsplan, men for et senere tidspunkt enn det vi nå ser behov for.

I 2021 hadde Oppdal kommune følgende utfordringer knyttet til heldøgns omsorgstilbud:

- Det ble benyttet 58 langtidsplasser i sykehjem mot planlagt 46 i 2021 da korttidsplasser ble omdisponert til langtidsplasser grunnet kapasitetsutfordringer
- Det var i 2021 kun mulig å tilby 2 korttidsplasser i sykehjem mot planlagt 13
- I 330 døgn kunne ikke Oppdal kommune tilby døgnplass i ØDH. Det ble gitt dagopphold på disse dagene
- Kommunen betalte sykehuset for utskrivningsklare pasienter i 260 døgn

- Kommunen kjøpte sykehjemsplasser for 379 døgn i annen kommune

Kommunedirektøren har nedsatt en arbeidsgruppe bestående av:

- enhetsleder Oppdal helsesenter - Turi Teksum
- enhetsleder hjemmetjenesten - Lill Wangberg
- avdelingsleder Sanatelltunet - Møyfrid Fedje
- avdelingsleder medisinsk rehabilitering – Kari Tronsgård
- tillitsvalgt Elin Tørset

Gruppen har vært ledet av rådgiver helse og omsorg - Frøydis Lindstrøm.

Arbeidsgruppen har gjort en utredning av utfordringer i dagens tjenestetilbud.

Det er gjort en analyse av fremtidige behov knyttet til demografiske framskrivninger både for eldre generelt og for personer med demens spesielt.

I tillegg til etablering av heldøgns omsorgsboliger er det utredet tiltak som vil kunne forebygge behov for heldøgns omsorg, både ved tidlig oppdagelse og ulike avlastningstilbud. Arbeidsgruppa vurderer at de samlede tiltakene henger sammen, der de forebyggende tiltakene vil påvirke behov for ressurskrevende omsorgstilbud. Tiltakene som foreslås er i tråd med nasjonale anbefalinger og erfaringer hentet fra andre kommuner.

Med bakgrunn av gjennomført utredning vil arbeidsgruppa foreslå at flere tiltak gjennomføres. Dette for å imøtekomme et økende fremtidig behov og for å opprettholde et godt tjenestetilbud i eldreomsorgen i Oppdal:

- Utvidelse hukommelsesteam
- Utvidelse av dagtilbud
- Utvidelse av avlastning
- Bygge 8 heldøgns omsorgsboliger
- Etablere rehabiliteringsavdeling
- Opprette kommunal legestilling

Tiltakene som beskrives i utredningen vil bli søkt fremmet som forslag til handlingsplanen 2023-2026 og 2024-2027 fra de ulike enhetene med driftsansvar for de aktuelle tjenestene.

Folkehelsevurdering

Forekomsten av demens øker i takt med den økende andelen eldre i befolkningen. Det er omlag 80 000 til 100 000 personer som lever med demens i Norge i dag. Demens er en progredierende sykdom og personer med demens utgjør en stor brukergruppe i omsorgstjenesten. Undersøkelser viser at i overkant av 80 % av beboerne på sykehjem har en demenslidelse og at over 40 % av dem over 70 år som mottar hjemmetjenester har demens. De aller fleste personer med demens bor hjemme og trenger langtidsomsorg. Behovet for pleie og omsorg vil variere over tid og avhenger blant annet av graden av kognitiv svikt, fysisk funksjonsnedsettelse og støtte fra familie og venner.

Eldre og personer med demens skal ha tilrettelagte tjenester for å kunne ivareta en god helse så lenge som mulig. Denne tilretteleggingen forutsetter at kommunen er tidlig inn med tilrettelagte tilbud som suksessivt utvides i takt med funksjonsnedsettelse. Slik kan eldre og personer med hjelpebehov ivareta en god helse.

Vurdering

Arbeidsgruppa har fremmet ulike tiltak som til sammen vil gi et tilstrekkelig godt tilbud til eldre og personer med demens. Det er ønske om en gradvis utbygging av omsorgstilbudet der enkelte tiltak vil kunne etableres raskt mens andre tilbud vil kreve lengre planlegging og omorganisering.

Det er behov for å gjennomføre et forprosjekt for utbygging av omsorgsboliger der vurdering av nytt bygg vurderes fremfor påbygg av eksisterende Sanatelltun. Kostnader for bygging av nye boliger er gjort ut fra faktiske kostnader av Sanatelltunet oppjustert til dagens tall. Kostnadene er vurdert å bli tilsvarende lik uavhengig av om det blir et nytt bygg eller et påbygg.

Kommunedirektørens tilråding

Oppdal kommunestyret tar utredningen til orientering.

Det legges til grunn at tiltaksforslagene i planen vurderes for prioritering i arbeid med kommunens handlingsplan 2023-2026 og 2024-2027.